

Samenvatting van het advies van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming over het voorstel van de Commissie voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstanties (Central Securities Depositories — CSD's) en houdende wijziging van Richtlijn 98/26/EG

(De volledige tekst van dit advies is beschikbaar in de Engelse, Franse en Duitse taal op de website van de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS): <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 336/07)

1. Inleiding

1.1. Raadpleging van de EDPS

1. Op 7 maart 2012 nam de Commissie een voorstel aan voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de verbetering van de effectenafwikkeling in de Europese Unie, betreffende centrale effectenbewaarinstanties (Central Securities Depositories — CSD's) en houdende wijziging van Richtlijn 98/26/EG („het voorstel”). Dit voorstel werd op dezelfde dag aan de EDPS toegezonden voor raadpleging.

2. De EDPS verwelkomt het feit dat hij door de Commissie wordt geraadpleegd en beveelt aan een verwijzing naar dit advies op te nemen in de preambules van de voorgestelde verordening.

3. Het voorstel omvat bepalingen die in sommige gevallen gevolgen kunnen hebben voor de bescherming van de gegevens van de betreffende individuen, bijvoorbeeld bepalingen met betrekking tot onderzoeksbevoegdheden van de bevoegde autoriteiten, de uitwisseling van informatie, het bewaren van vastleggingen, de uitbesteding van activiteiten, de bekendmaking van sancties en het rapporteren van inbreuken.

4. Verschillende in behandeling zijnde en mogelijk toekomstige voorstellen bevatten bepalingen die soortgelijk zijn aan degene waarnaar in dit advies wordt verwezen, zoals de voorstellen besproken in de EDPS-adviezen inzake de Europese durfkapitaalfondsen en de Europese fondsen voor sociaal ondernemerschap ⁽¹⁾, alsmede het wetgevingspakket tot herziening van de bankwetgeving, kredietratingbureaus, markten voor financiële instrumenten, (MiFID/MiFIR) en marktmisbruik ⁽²⁾. Derhalve beveelt de EDPS aan dit advies te lezen in nauwe samenhang met zijn adviezen over de bovengenoemde initiatieven.

1.2. Doelstellingen en toepassingsgebied van het voorstel

5. Elke effectentransactie op of buiten een handelsplatform wordt gevolgd door een stroom van processen die leiden tot de afwikkeling van de transactie, dat wil zeggen de levering van effecten aan de koper tegen de levering van geld aan de verkoper. CSD's zijn de voornaamste instanties die afwikkeling mogelijk maken door de exploitatie van zogeheten effectenafwikkelingssystemen. Zij faciliteren de transacties die op de markten worden gesloten. CSD's zorgen ook voor de initiële vastlegging en het centraal aanhouden van effectenrekeningen waarin het aantal uitgegeven effecten, de uitgevende instelling en elke wijziging in het houderschap van die effecten zijn vastgelegd.

6. Binnen nationale grenzen zijn CSD's in het algemeen veilig en efficiënt. De veiligheid van de grensoverschrijdende combinatie en communicatie van CSD's daarentegen is minder groot, hetgeen betekent dat een investeerder die een grensoverschrijdende investering doet, met hogere risico's en kosten te maken heeft. Het ontbreken van een efficiënte eengemaakte markt voor afwikkeling veroorzaakt bovendien andere belangrijke problemen, zoals de beperking van de toegang van uitgevers van effecten tot CSD's, verschillende nationale vergunningssystemen en -voorschriften voor CSD's in de Europese Unie en beperkte concurrentie tussen verschillende nationale CSD's. Deze barrières resulteren in een zeer gefragmenteerde markt, terwijl grensoverschrijdende transacties in Europa blijven toenemen en CSD's steeds meer vervlochten raken.

7. Het voorstel is erop gericht deze problemen aan te pakken door de invoering van een verplichting om alle effecten giraal voor te stellen en ze bij CSD's vast te leggen alvorens ze op gereguleerde platforms te verhandelen, door de harmonisering van afwikkelingstermijnen en afwikkelingssystemen in de EU, en door de invoering van een gemeenschappelijk geheel van regels die de risico's van de bedrijfsactiviteiten en diensten van de CSD's aanpakken.

8. De voorgestelde verordening zal, naast Richtlijn 2004/39/EG betreffende markten voor financiële instrumenten (MiFID) voor handelsplatforms en het voorstel voor een verordening inzake derivatentransacties (EMIR) voor centrale tegenpartijen, het reguleringskader voor effectenmarktinfrastructuur aanvullen.

⁽¹⁾ Advies van de EDPS van 14 juni 2012, beschikbaar op <http://www.edps.europa.eu>

⁽²⁾ Adviezen van de EDPS van 10 februari 2012, beschikbaar op <http://www.edps.europa.eu>

3. Conclusies

48. De EDPS is ingenomen met het feit dat in het voorstel specifiek aandacht aan gegevensbescherming wordt besteed.

49. De EDPS doet de volgende aanbevelingen:

- verwijzingen naar het onderhavige advies opnemen in de preambule van het voorstel;
- bepalingen waarin wordt benadrukt dat de bestaande wetgeving inzake gegevensbescherming volledig van toepassing is, wijzigen in een algemene bepaling die verwijst naar Richtlijn 95/46/EG en Verordening (EG) nr. 45/2001, en de verwijzing naar Richtlijn 95/46/EG toelichten door te specificeren dat de bepalingen moeten gelden in overeenstemming met de nationale voorschriften die Richtlijn 95/46/EG ten uitvoer leggen. De EDPS beveelt bovendien aan om een dergelijke overkoepelende bepaling op te nemen in een inhoudelijke bepaling van het voorstel;
- de toegang van bevoegde autoriteiten tot documenten en informatie beperken tot specifiek vastgestelde en ernstige inbreuken op het voorstel en in gevallen waarin een redelijk vermoeden bestaat dat een inbreuk is gepleegd (hetgeen door concrete initiële bewijsstukken moet worden aangetoond);
- voor bevoegde autoriteiten de vereiste invoeren om overzichten van documenten en informatie op te vragen op grond van een formeel besluit waarin de rechtsgrondslag, het doel van het opvragen, welke informatie wordt opgevraagd, de tijdslimiet waarbinnen de informatie moet worden verstrekt, en het recht van de geadresseerde om een gerecht te verzoeken om herziening van het besluit worden vermeld;
- de soort persoonlijke informatie specificeren die kan worden verwerkt en overgedragen volgens het voorstel, de doelen vaststellen waarvoor persoonlijke gegevens kunnen worden verwerkt en overgedragen door de bevoegde autoriteiten en een proportionele bewaartermijn voor gegevens voor de bovengenoemde verwerking vaststellen of ten minste specifieke criteria voor de vaststelling daarvan invoeren;
- met het oog op de risico's die gepaard gaan met de overdracht van gegevens aan derde landen aan artikel 23, lid 7, specifieke waarborgen toevoegen, zoals een evaluatie per geval en het bestaan van een adequaat niveau van bescherming van persoonsgegevens in het derde land dat de persoonsgegevens ontvangt;
- de minimale bewaartermijn van vijf jaar in artikel 27 van het voorstel vervangen door een maximale bewaartermijn indien vastleggingen persoonsgegevens bevatten. De gekozen termijn moet noodzakelijk en proportioneel zijn ten aanzien van het doel waarvoor de gegevens worden verwerkt;
- artikel 28, lid 1, letter i) als volgt herformuleren: „de CSD zorgt ervoor dat de dienstverlener zijn diensten verleent in volledige overeenstemming met de nationale voorschriften die van toepassing zijn op de CSD en die Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens ten uitvoer leggen. De CSD is verantwoordelijk (...)”;
- aan artikel 62, lid 2, onder b), een bepaling toevoegen die luidt: „de vertrouwelijkheid van de identiteit van deze personen moet in alle fasen van de procedure worden gegarandeerd, tenzij bekendmaking vereist wordt door het nationaal recht in het kader van nader onderzoek of een daaropvolgende gerechtelijke procedure” en in artikel 62, lid 2, onder c) „de beginselen van” schrappen;
- gelet op de twijfels die in het onderhavige advies worden geuit, de noodzaak en evenredigheid beoordelen van het voorgestelde systeem van verplichte bekendmaking van sancties; met inachtneming van het resultaat van deze noodzaak- en evenredigheidstoetsing, in elk geval voorzien in passende waarborgen voor de eerbiediging van het vermoeden van onschuld, het recht van verzet van de betrokken personen, de beveiliging/juistheid van gegevens en de verwijdering ervan na een passende tijdsperiode.

Gedaan te Brussel, 9 juli 2012.

Giovanni BUTTARELLI
*Europese adjunct-toezichthouder voor
gegevensbescherming*